

REDACTIONEEL GEDEELTE

A. L. J. C. VAN HASSELT
1899 — 30 JUNI — 1924

Tell him now.

If with pleasure you are viewing
Any work a man is doing
And you like him or you love him, tell him now.
Don't withhold your approbation
Till the parson makes oration,
As he lies with snowy lilies on his brow.
For no matter how you shout it,
He won't really care about it,
He won't know how many teardrops you have shed.
If you think some praise is due him.
Now's the time to slip it to him.
For he cannot read his tombstone when he's dead.
More than fame and more than money
Is the comment kind and sunny.
And the hearty, warm approval of a friend.
For it gives to life a savor
And makes you stronger, braver,
It gives you heart and spirit to the end.
If he earns your praise bestow it;
If you like him, let him know it;
Let the words of true encouragement be said.
Do not wait till life is over,
And he's underneath the clover,
For he cannot read his tombstone when he's dead.

(Writer unknown).

In de maand waarin dit nummer van ons Tijdschrift verschijnt, op 30 Juni a.s. zal het 25 jaren geleden zijn, dat van Hasselt zijn diploma als tandarts behaalde.

Daarin ligt al heel weinig verdienste en het kan op zichzelf geen reden zijn tot bijzondere verheuging. Maar het is een van die mijlpalen, waarbij ieder voor zich en ook de belangstellende omstanders even stilstaan en zich afvragen: wat deed gij in die afgelopen jaren? Een kwarteeuw van werkzaamheid in een beroep brengt het individu op de middaghoogte van zijn leven, van zijn kennen en zijn kunnen en wanneer dit beroep de tandheelkunde is, dan rijst vanzelf de vraag: hoe heb ik voldaan aan de belofte, afgelegd bij het behalen van mijn bul, „dat ik de tandheelkunde zal uitoefenen volgens de daarop wettelijk vastgestelde bepalingen naar mijn beste weten en vermogen”? Wanneer het antwoord kan luiden: dat heb ik inderdaad gedaan, dan ligt daarin opgesloten een zelfvoldoening die voor velen de bevrediging is van een werkzaam leven. De omstanders deelen die bevrediging en wenschen den jubilaris het beste voor de toekomst. Zoo gaat het veelal en dan is het goed! *Bèter* echter is het, wanneer gezegd kan worden: hij deed méér dan zijn directe plicht, hij voelde méér dan anderen de verantwoordelijkheid om zijn gaven te gebruiken tot voordeel van zijn patienten en van zijn professie en door zijn werk heeft hij krachtig meegewerkt aan den *voortgang* van dat beroep ten bate van velen!

En van wie zou dit met meer grond gezegd kunnen worden dan van den jubilaris van heden? Zijn staat van dienst is niet alleen grooter dan die van eenig ander, maar ook zoo veel te opmerkelijker omdat hij loopt over een tijdperk van 13 jaren waar een aantal indische jaren van harden arbeid aan waren voorafgegaan!

In zijn studententijd behoort hij tot de oprichters van de tandheelkundige Studentenvereniging „John Tomes”, de nog steeds bloeiende organisatie, waar vriendschap en collegialiteit werden en worden aangekweekt tot heil van de latere tandheelkundigen.

In dien tijd schreef hij naar aanleiding van een prijsvraag, een studie over „De Verdiensten van John Tomes ten opzichte der tandheelkundige wetenschap”, welke studie bekroond

werd en gepubliceerd in dit Tijdschrift (Vle Jaargang no. 2).

Wie deze verhandeling thans naleest zal zich den tijd niet beklagen en niet alleen weer eens doordrongen worden van wat die geniale geest voor de wetenschap gepresteerd heeft, maar daaruit ook kunnen opmerken hoe de schrijver van dat artikel — de toen 20-jarige student — zich zelf gelijk gebleven is.

Na het afleggen van zijn tandartsexamen ging hij naar Amerika en 3 Mei 1900 behaalde hij den titel van Doctor of Dental Surgery aan het Chicago College.

Zijn terugweg voerde hem naar het Tandheelkundig Congres in 1900 te Parijs gehouden, hetzelfde Congres waar de Fédération Dentaire Internationale geboren werd, en daar aanvaardde hij een assistentplaats bij Dr. Quintéro te Lyon waar hij twee jaar bleef, tot Anema hem overhaalde mee te gaan naar Batavia om na eenigen tijd zijn praktijk over te nemen. Tot 1910 heeft hij daar gewerkt en wist de reputatie van die praktijk tot groote hoogte op te voeren, zoodat hij, terugkeerende naar het vaderland om zich in 1911 in den Haag te vestigen, al heel spoedig er in slaagde ook daar een van de eerste plaatsen onder zijn collega's in te nemen.

Had hij totnutoe weinig gelegenheid gehad zich buiten zijn praktijk te bemoeien met het tandheelkundige vereenigingsleven, (in Indië is hij lid geweest van de examencommissie voor het Indisch tandartsexamen) thans gaf hij daaraan zijn volle aandacht en werkkraft en binnen korten tijd was hij een der erkende leiders. Gehandicapt door hardhoorendheid zou een ander daarin wellicht een — niet ongerechtvaardigd — excuus gevonden hebben, zich van de plichten daaraan verbonden, ontheven te achten, hij echter vond daarin aanleiding tot verdubbelde inspanning.

En zoo zien wij hem dan optreden als Voorzitter van het Ned. Tandheelkundig Genootschap, als voorzitter van de Haagsche Tandheelkundige Vereeniging, als lid van het gezelschap „Tijdschrift voor Tandheelkunde” en overal vinden

wij de sporen van zijn stuwkracht en van zijn gave om anderen in goede harmonie te laten samenwerken. Uit dien tijd stamt zijn „Memento Oris”, het voor de eerste maal in Nederland bewerken van statistieken omtrent de Tandcaries bij schoolkinderen en krachtig steunt hij de belangen van het Tijdschrift, waarvan hij eenige jaren redactielid is geweest.

Als in 1914 de Ned. Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde wordt opgericht is hij een dergenen, die met groot diplomatiek beleid oude en nieuwe bezwaren weet te overwinnen en zodoende die oprichting weet mogelijk te maken en tot een succes te doen worden. Onafgebroken heeft hij sindsdien als vice-voorzitter, voorzitter en wederom als vice-voorzitter in het Hoofdbestuur zitting genomen en wat hij voor deze Vereeniging is geweest kan eerst in later jaren voldoende worden beseft.

Als lid van talloze commissies van die Maatschappij is zijn invloed overal bemerkbaar en met name zijn werk in de Militaire Commissie, waar hij de gemobiliseerde tandartsen onschatbare diensten heeft bewezen, mag hier worden gememoreerd.

In de mobilisatie en N. O. T.-misère stond hij steeds op de bres in rubber en andere ellende en blijmoedig confereerde hij — tusschen een drukke praktijk door — op ministeries en met collega's in het belang van vakgenooten en patienten. Vice-voorzitter van de Vereeniging tot Bestrijding van het Tandbederf, had de propaganda voor een betere hygiëne van den mond zijn volle belangstelling en talloze lezingen in verschillende plaatsen van ons land zijn door hem over dit onderwerp gehouden.

In den Haag gaf hij een cursus aan de Volksuniversiteit en onder zijn leiding werd daar een tentoonstelling van het Reizend Museum georganiseerd die een dooslaand succes was.

Na den oorlog is hij een der eersten, die aandrang op een Hollandsch initiatief tot herstel der inetrnationale betrekkingen; bij den dood van Dr. C. van der Hoeven werd hij diens opvolger als vertegenwoordiger in de F. D. I. en een paar jaar

later zien wij hem verkozen in het dagelijksch bestuur dezer internationale organisatie.

In 1920 wordt hij als vertegenwoordiger van de tandheekunde benoemd in den Gezondheidsraad.

Met deze opsomming is de lijst nog lang niet volledig, zij maakt daarop ook in het geheel geen aanspraak, zij is echter meer dan voldoende om een indruk te geven van de eerbiedwekkende werkkraft en werklust van den zilveren jubilaris.

En toch — al die werkzaamheden zijn het niet, die hem gemaakt hebben tot den meest populairen man in onze professie. Het geheim daarvan schuilt ergens anders. De sympathie hem toegedragen, geldt ongetwijfeld den stoeren werker, maar zij geldt nog veel meer den mènsch!

Van Hasselt behoort tot die gelukkige stervelingen waarvan men zegt: waar hij kwam en vrèemden ontmoette, daar liet hij vriènden achter!

Ondanks de respectabele lijst van zijn verrichtingen, is hij niet een vurig strijder, in de eerste plaats is hij de bemiddelaar, de man die zoekt en vindt wat kan vereenigen en met groot talent vermijdt wat zou kunnen scheiden.

Dat hem dit bijna altijd gelukt, dankt hij aan de omstandigheid dat een ieder weet, dat hij bij het nastreven van zijn oogmerken nimmer zichzelf zoekt, bij zijn omgeving hetzelfde veronderstelt en daardoor steeds bereid is hunne argumenten voldoende recht te laten wedervaren. Deze wetenschap, gepaard aan de gave om het woord te voeren op een wijze, die overtuigend en gemoedelijk is, die nimmer prikkelt en waar noodig van hart tot hart spreekt, verschaft hem het succes waarop hij in de meeste gevallen kan bogen en is een gevolg van het voor hem vanzelfsprekend feit, dat hij zich geheel geeft zooals hij is. Sterk kwam dit uit waar hij ons vertegenwoordigde op internationale bijeenkomsten, hetzij op een conferentie, een rouwbetooging of een feest. De ondergeteekende heeft vele malen bijgewoond dat hij in Fransch, Duitsch of Engelsch de gevoelens van zijn land en zijn persoon vertolkte en steeds bleek hem, dat van Hasselt's woorden niet werden

aangehoord als een verplichte beleefdheidsformule, maar tróffen, minder door het bijzondere van hun inhoud, dan wel door de wármte waarmede zij werden uitgesproken!

Wij willen het hierbij laten. De versregels boven dit artikel geplaatst, geven de reden aan, waarom wij meenen, dat dit op deze plaats gezegd mocht worden. Tegenover de sympathie door den jubilaris steeds getoond tegenover professie en vakgenooten, moge hem thans blijken, dat die sympathie wederkeerig is.

In zijn bovenaangehaalde studie over John Tomes in 1898 schreef hij aan het slot van zijn inleiding: „Ik heb een man leeren kennen, die zijn vak zóó liefhad, dat geene moeite hem te groot was, wanneer die kon strekken tot verheffing van dat vak en die zich tevens toonde een even krachtig en geduldig als loyaal en beminnelijk strijder, dat men hem als tandarts met eerbied moet bewonderen en als mensch hem moet liefhebben.

„Een vak dat zulke personen onder zijne beoefenaars telt, is voorwaar een schoon vak en op ons rust de dure plicht, dien naam, als een devies, hoog te houden, niet alleen nu, maar ook later, door voort te gaan op den door hem aangewezen weg door, met zijn voorbeeld voor oogen, ons te geven met hart en ziel aan de schoone wetenschap „de tandheekunde”.

Ook wij hebben zulk een man leeren kennen en wij zijn hem dankbaar voor de wijze waarop hij het devies van Sir John Tomes heeft hoog gehouden.

Wij wenschen hem heil, zegen en voorspoed op zijn verder levenspad en vertrouwen dat zijn wijsheid en kracht nog een schoone toekomst beloven voor hem en óns!

Ch. F. L. NORD.